

■ Vəfa Mürsəliqızı

16 aprel 2016

WWW.KASPI.AZ

Közərməkdən canı üzülmüş siqaretin son dəfə "öpüb" külqabıya basdı. Külqabı, deyəsən, sulu idi çünki siqaret "cız" elədi. Ürəyi sancdı qəfil və əlini sinəsinə atdı. Beynində arvadının bayaqkı monoloqu dolaşırdı. Onlarda heç zaman dialoq alınmırdı. Həmişə monoloq olurdu və o da cansıxıcı tamaşaya baxmağa məcbur olan seyrçi kimi dinləmək məcburiyyətində qalırdı. İllər idi hər şey belə davam edirdi ancaq son günlər hiss edirdi ki, çox yorulub. Adətən, arvadı gəlib stulda otururdu, bir iki dəqiqə əllərini höv-kələyəndən sonra məşhur monoloquna keçid alırdı. Artıq demək olar ki, əzbərləmişdi onun replikalarını. "Sən də kişisən? Ay Allah, hər şeydən kişi olurmuş ey (bu yerdə arvadı ironik tərzdə gülümseyirdi) Yox, səndə nə günah var ey? Kül mənim başıma ki, o qədər istəyəni qoyub sənə ərə getdim. O vaxt bəyənmədiyim oğlanlar arvadlarını "cip"də gəzdirir, villalarda saxlayır. Sən də yapışmısan bu iylənməş, padvala oxşayan evə. Yazıb-pozduğun da bir şey ola barı, olsaydı sənə də bir gün ağlayardılar". Bax beləcə davam edirdi hər gün. Bu arvadının dediklərinin bir hissəsi idi əslində, çünki ikinci hissə arvadının onun mərhum valideynlərinin dalınca xüsusi

bəlkə də, o arvadına qarşı soyuq və etinasız olmuşdu. Bütün bunları düşünə-düşünə avtobusa oturdurdu, iki dayanacaq getdi. Düşmək üçün qapıya yanaşanda şəhər, nazik qadın səsi onun adını hündürdən tələffüz etdi.

- Mərdan, gözlərimə inanmıram...
- Sevdə, sən sən?
- Yox, kölgəmdir.

Bu "Kölge" söhbəti onların gənclikdən qalan zarafatları idi və Mərdanın birdən-birə burnunun ucu göynədi o günlər üçün. Mərdanın keçmişinə söykənən həsrət o qədər dərin, yandırıcı idi ki, az qaldı küçənin ortasında oturub ağlasın. Ordan-burdan danışdılar, amma bircə sualı ürəyində saxladı - verə bilmədi. Gülləri soruşmaq istəyirdi Sevdadan. Bəlkə Sevdə də Mərdanın ürəyini dəşən o sualın varlığından xəbərdar idi. Mərdan asta-astla mətləbə gəlməyə çalışırdı. Uşaqlar (yəni keçmiş qrup yoldaşları) haqda soruşa-soruşa gəlib Güllərə çatdı.

Arvadı ilə xalası tanış olmuşdu onu. Arvadı musiqi müəlliməsi idi. Guya musiqi müəlliməsi idi. Çünki arvadının bütün cismində incəlikdən, duymululuqdan, həzinlikdən, melodiklikdən əsər-əlamət yox idi. Mərdan əsla başa düşə bilmirdi ki, bu cür deyincən, ruhsuz bir qadının barmaqları ne-

dost kimi, hissiz, həyəcənsiz qucaqlayaydı, ona sığınaydı.

-Mərdan, Güllər salonda işləyir. Nə əcəb rastlaşmamısınız bu vaxta qədər.

- Hə? Hansı salonda? Yox, nəse rastıma çıxmayıb. Bakı böyük şəhərdir Sevdə, yəqin tamam başqa səmtdə qalır.

- Hə, bilirsənmi onun işlədiyi salon "İnşaatçılar" metrosunun lap yaxınlığındadır. "RECE" gözəllik salonu yazılıb üstünə. Mən arabir gedirəm oralara, dayan Güllərin nömrəsini də verim bəlkə lazımın olar.

Mərdanın əlləri əsdi, dili topuq çaldı. Bir istədi desin ki, "Neynirəm Güllərin nömrəsini" amma tez fikrini dəyişdi.

- Yazmağa qələm, kağız var sən-də?

Sevdə mat-mat baxdı ona və şaq-qanaq çəkdi. Şair bəs sənə telefonun yoxdur?

- Ev telefonu? Var, necə məyər?

- Mərdan sənə nölub? Deyirəm mobil telefonun yoxdur ki? Yaddaşına yaz da nömrəni.

Mərdan əlləri əsə-əsə Güllərin nömrəsini yazdı. Hərçənd ki, yaxşı bilirdi Güllərə zəng edə bilməyəcəyini. Sevdə ilə sağollaşıb ayrıldılar. Dalınca

zəng vura bilmirdi. Orda, o salonda onun səadəti vardı, illərlə xəyalında gəzdirdiyi qadın vardı. Amma əli çatmırdı, ünü yetmirdi. Tək bircə dəfə, ola bilsin ki, sonuncu dəfə Gülləri görmək istəyirdi. Amma bu "sonuncu dəfə" deyə özünə aşılacağı "günah" duyğusunun arxasında Güllərlə təzədən yaxınlaşmaq kimi güclü bir ümid də dayanırdı. Bu ümid hərdən onun bədəninin bütün hüceyrələrinə hopurdu və bu zaman canına ləzzətli bir yorğunluq çökürdü. Bir şəhər özünə söz verdi ki, bu gün mütləq özündə cəsə-rət tapıb salona girecək və xəyallarındakı qadını görəcək. Evdən çıxıb bir xeyli veylləndi. Hətta cəsə-rətə gəlmək üçün bir qədər içdi də. Nəhayət, gəlib Güllərin işlədiyi salonun yanına yetişdi. Ürəyinin döyüntüsü qulaqlarında səslənirdi. Əlləri və ayaqları əsirdi, nə yaxşı ki, azca içmişdi, yoxsa, ümumiyyətlə, içəri girə bilməzdi. Bütün cəsə-rətini toplayıb qapıdan içəri keçdi. Xudmani salonun içərisi lak, ətir, saç rəngi, kimyəvi maddə qoxuyurdu. Qadınların fənin səsinə batırmaq üçün yüksəldikləri səsləri adamın başına düşürdü. Göz hər-lə-sə də Güllərə bən-zər birini görə bilmədi. İçəridəki saç ustalarının biri çox yaşlı digər ikisi isə çox gənc idi. Çəkinə-çəkinə soruşdu:

- Güllər xanım buradadır?

Nisbətən yaşlı qadın maraq və iştehzə ilə onu süzdü. Harasa salonun içərisindəki boşluğa başını uzadıb "Gülyə" deyər cır səslə bağırırdı. İçəridən qadın səsi gəldi.

- Nədi, gəlirəm da.

İki dəqiqədən sonra Güllər onun qarşısında idi. Və o bütün hey-rəti ilə gözləri hədə-qəsindən çıxax-çıxa xəyallarının qadınına baxırdı. Son dərəcədə arıq, dizlərindən iki qarış gödək paltar geymiş, süni sarıya boyanmış saçları, rəngli üz, tatuaj qaşları olan bu qadın Güllər deyildi. Və ya Güllər olmalı deyildi. Çünki çəhrayı dırnaqlı iki barmağının arasında siqaret tutmuş bu qadının onun xəyalını öldürməyə haqqı yox idi. Bircə gözlərindən tanıdı Gülləri. Badamı, güləş gözlərindən. Deyirlər adamların gözləri dəyişmiş, amma yox belə deyil. Əslində, adamların gözləri həyatı boyu onların başqa bədən üzvlərindən daha çox dəyişikli-yə uğrayır. Bir qadının gözləri onun gördükləri, yaşadıkları ilə dolduqca tam dəyişir. Güllər handan-hana onu tanıdı.

- Aaaa, Mərdan döyülsən sən? Adə, sən hardan azıb buralara gəlib çıxmısan? Gör ha, neçə il keçib. Hardan bildin burda işləyirəm?

Mat-mat baxırdı. Amma sonra başa düşdü ki, hər nə qədər pərt və çaş-qın olsa belə bunu gizlətməlidir.

- Sevdə dedi.

- Hə, Sevdə, gəlir arada buralara. Nə əcəb sən-dən? Mərdan sən canın, yenə gic-gic şeirlər yazırsan?

Mərdan elə bil sinəsindən oxlandı. Vaxt vardı o qız, bəli o qız hələ bu qadına çevrilməmişdən, saatlarla Mərdanın şeirlərini dinləyirdi. Badamı gözləri süzüldükcə, yumru dodaqları yana dardılar və gülümsədikcə Mərdan daha da şövqlə şeir oxuyardı. Əlbəttə ki, indi qarşısında dayanan bu əcaib məxlun o badamı gözlü qıza heç bir dəxli yox idi. Mərdan iki-üç dəqiqə də ləngidi və içindən qovurula-qovurula salondan çıxdı. Baş, ayaqlarını idarə edə bilmirdi sanki, ləngər vururdu. Qapıdan çıxanda Güllərin replikası bıçaq kimi kü-rə-yinə saplandı. Görünür onun eşidə biləcəyini düşünmədən içəridəkilərə deyirdi:

- Az, bu külbaş o vaxtı məni sevib ey.

Evə necə çatdığını bilmədi. Qapının zəngini basdı. Vüsalə həmişəki kimi xeyli ləng açdı qapını və təpədən dırnağa ərini süzərək dedi:

- A, Mərdan, elə bil hü-z-rdən gəlir-sən. Nə xəbərdir?

Mərdan çox təəccübləndi ki, onun biganə arvadı hardan bildi ki, o elə bu dəqiqə hü-z-rdən gəlir. Sadəcə arvadı anlamamışdı ki, insanın illərlə içində yaşatdığını, illər sonra öldürüb içində basdırmaq və bu ölü-nü son nəfə-sə qə-dər elə içində də daşımaq, əzizini torpağa tapşırmaqdan qat-qat ağırdır!

XƏYALLARIN BİTDİYİ YER

hekayə

ehtiras və şövqlə etdiyi qarğışdan ibarət olurdu. Axırda da pərdə göz yaşları ilə bağlanırdı. Amma daha bu bərə-də düşünmək istəmədi və geyinib evdən çıxdı. Hər dəfə arvadı ilə dalaşanda Güllər yadına düşürdü. Güllər onun ilk məhəbbəti deyildi, amma əmin idi ki, ilk ciddi sevgi hissələrini Güllərə bəsləmişdi. Güllər, Sevdə və o bir vaxtlar yaxşı dost idilər. Eyni institutda, eyni qrupda oxuyurdular. Gülləri sevdini heyf ki, gec anlamışdı, anlayan-da isə Güllər artıq nişanlı idi. Amma öz aralarında ikisi də hətta Sevdə da, bu sevginin varlığından xəbərdar idi. Lakin bunu açıb-ağartmadılar və Güllər ərə getdi. İllər onun təxəyyülündə Güllər elə ilahiləşdirmişdi ki, o hətta, Güllərlə nə vaxtsa münasibət qura biləcəyini, ona arvadı kimi davranacağını xəyal belə edə bilmirdi. Güllər şox gözəl qız idi. Bəstə boyu, qara uzun qaşları, badamı gözləri, gözəl şabalıd saçları vardı. Dodaqları qalın idi, amma mirvari kimi zərif və biçimli dişləri dodaqlarını daha da cazibəli, qəşəng göstərirdi. Güllərin obrazını illər elə cialamışdı ki, kiçik nöqsanları, qüsurları belə görünməz olmuşdu. On il keçirdi evləndiyi gündən, amma Güllərin xəyalını düşüncələrindən silə bilmirdi. Bəlkə də, arvadı daha nəvəsişkar, daha diqqətli olsaydı, Gülləri onun bəyindən sıxışdırıb çıxardardı. Və ya

cə musiqi alətini dilləndirə bilər. Vüsalə məktəbdə nəgmə müəlliməsi işləyirdi. Hər gün yuxudan zarıya-zarıya dururdu, elə bil incəsənətlə məşğul olmağa yox, daş daşımağa gedirdi. Ümumiyyətlə, Vüsalənin həyatda razı qaldığı bir şey, deyilmədiyi bir məqam yox idi. Evliliklərinin ilk aylarında gözünü hamıdan, hər şeydən çəkib ancaq ailəsinə bağlanmağı düşünürdü. Anacaq arvadının acgöz, vecsiz xasiyyəti onu tezliklə çox peşman etmiş, həyatından küsdürmüşdü. İlk uşaqları olanda da eyni ümidlə göz-lə-mişdi ki, bəlkə, bu körpə məxlun varlığı onu evinə bağlayar və xoşbəxt edər. Amma sonra məyusluqla başa düşmüşdü ki, uşaq xoşbəxtliyi möhkəmləndirmək üçündür. Olmayan bir səadət isə uşaq insana bəxş edə bilməz. İllər idi ki, o yalnız Güllərin xəyalı ilə yaşayırdı. Ürəyindəki narazılıq qalın bir təəssüf pərdəsinə bürünmüşdü ki, bu da onu asta-asta yeyib bitirirdi. "Kaş ki"lər onu odsuz-alovsuz yandır-yaxırdı. Həyatında etdiyi ən önəmli seçimdə səhv etmişdi. Hətta anası dünyasını dəyişəndə belə arvadına qı-sılmaq, dərdini ona danışmaq əvəzinə, Güllərin xəyalına tapınmışdı. Onun uzunsov, badamı, güləş gözlərini gö-zü önünə getirib dərdli-dərdli gülüm-səmişdi. Və düşünmüşdü ki, bircə də-fə Gülləri qucaqlaya biləydi. Elə belə

getdiyi iş, hara gedəcəyi, nə edəcəyi Mərdanın yadından elə çıxmışdı ki, bir də gördü qapının zəngini basır. Arvadı hanan-hana açdı qapını. İçəri girən kimi soruşdu

- Noldu?

- Nə noldu?

- Dalınca getdiyini iş. - İndi xatırladı niyə şəhər evdən çıxdığını.

- Bağlı idi. Sonra dəyəcəm.

- Səni əlinə stəkan verib dənizə göndərsən dəniz quruyar.

Cavab vermədi, çünki xoşbəxt idi bu an. Keçib divana uzandı, telefonunda Güllərin adını tapdı. Telefon nömrəsini açıb tamaşa etməyə başladı. Elə bəxtəvər idi ki, elə bil bu on il ərzində ilk dəfə idi ona yaşamaq üçün stimül verilmişdi. Nömrəni yığmağa çalışmadı da. Eləcə tamaşa edə-ədə nə zaman yuxuya getdiyini özü də hiss etmədi.

Axşam süfrə arxasında oğlu peçenye yeyirdi. Bu peçenyləri o almışdı dünən, əlifbanın hərf-ləri şəklində idi bu peçenylər. Peçenylərdən Güllərin adının hərf-lərini yığdı. Sonra da tələsik dağıtdı və peçenyləri yedi.

İki həftə idi ki, hər gün "İnşaatçılar" metrosuna qədər gedir, orda düşüb gözəllik salonuna uzaqdan tamaşa edib gəlirdi. O Güllərin nömrəsini açıb yüz kərə tamaşasına dururdu. Amma bircə dəfə də cəsə-rət edib